Aleksander Aaron Olizarowski

uczeń
guwerner, nauczyciel, autor reform edukacyjnych
Ur. 0.0.1610, Podlasie
Zm. 0.0.1659,

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Naukę rozpoczął w kolegium jezuickim w Nieświeżu. Do zakonu jezuitów wstąpił w 1629 roku. Nowicjat odbył w Wilnie, a później studiował retorykę w seminarium pedagogicznym w Połocku. Następnie studiował filozofię w Pułtusku (1633-1636). Tamże wystąpił z zakonu w 1636 roku.

Uczył się przedmiotów humanistycznych, filozofii i teologii w kolegium jezuickim w Poznaniu. Szybko jednak je opuścił i udał się na studia zagraniczne najpierw w Würzburgu. Następnie przeniósł się do Grazu. Na tamtejszym uniwersytecie uzyskał promocję w zakresie teologii w 1637 roku. Miał też studiować prawo i medycynę w Ingolstadt (1640-1644) i Padwie (w metryce brak jego nazwiska zapewne z tego powodu, że studiów nie ukończył).

W 1644 roku został w Ingolstadt doktorem obojga praw i rozpoczął wykłady prawa cywilnego i kanonicznego na Akademii Wileńskiej. W trakcie studiów zagranicznych był guwernerem synów szlacheckich. Opiekował się m.in. Janem Szczawińskim (immatrykulował się w Padwie w 1640 roku). Od roku 1655 studiował medycynę w Królewcu, aby w 1658 roku zdobyć tytuł doktora medycyny. Podczas studiów w Ingolstadt starał się bezskutecznie o objęcie tamtejszej katedry prawa. W 1644 roku, a zatem jeszcze w tym samym roku udało mu się natomiast uzyskać katedrę prawa w Akademii Wileńskiej.

Etapy kariery dot. edukacji

W trakcie studiów zagranicznych wydał drukiem dwie dysertacje swojego autorstwa. W 1651 roku opublikował swoje monumentalne dzieło o projekcie ustroju państwa i społeczeństwa. Wykładał tam swoje poglądy w tych kwestiach, ograniczając się jednak głównie do cytowania autorów klasycznych i współczesnych autorytetów. W księdze pierwszej („De domo") zawarł bardzo obszerny rozdział X poświęcony wychowaniu dzieci, zatytułowany „De educatione liberorum". Składał się on aż z 20 paragrafów obejmujących wiele szczegółowych zagadnień: definicja pojęcia edukacji, zasady wychowania w wieku dziecięcym i okresie dojrzewania, o roli różnych specjalności (muzyki, gimnastyki, znajomości języków, umiejętności pisania listów, rekreacji, podróżach, sztukach pięknych). Była też mowa o karach za nieposłuszeństwo, a także wychowaniu córek. Wspomniany traktat zawierał wiele uwag i wskazówek dla rodziców względem wychowania dzieci. Olizarowski opierał się na arystotelesowskim rozumieniu dzieciństwa. Wśród przywoływanych przez Olizarowskiego autorów znalazło się tylko dwóch Polaków: Andrzej Frycz Modrzewski i Piotr Mieszkowski.

Fakty z życia osobistego

Urodzony na Mazowszu w rodzinie szlacheckiej przybyłej z Podlasia.

Żył w XVII wieku.

Bibliografia

Podmiotowa

1. Aleksander Aaron Olizarowski, *De politica hominum societate libri tres*, Gdańsk, 1651.
2. *Die Matrikeln der Universität Graz 1630-1632*, bearb. von J. Andritsch, Graz, 1980.

Przedmiotowa

1. *Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564-1995*, oprac. L. Grzebień, Kraków, 1996.
2. P. Niczyporuk, *Aaron Aleksander Olizarowski profesorem prawa Akademii Wileńskiej*, Miscellanea Historico-Juridica, t. 14, z. 2, 2015.